

Kako bo izvršnica spremenila vaše poslovanje?

Jure Ugovšek

jure.ugovsek@finance.si

Izvršnica, nov instrument za izboljšanje plačilne discipline, poleg vseh pozitivnih lastnosti prinaša tudi pasti za upnike in dolžnike, na kar se je dobro pripraviti že danes. Predvsem boste morali bolje načrtovati denarni tok.

1. KAJ JE IZVRŠNICA

Izvršnica je listina, ki vsebuje v evrih navedeno nepogojno denarno obveznost dolžnika. S tem papirjem daje dolžnik nepreklicno pooblastilo banki, da izplača sredstva z njegovega računa, hkrati pa imetniku izvršnice omogoča, da se poplača iz sredstev na katerikoli računu dolžnika pri katerikoli banki. Bistvo izvršnice je, da omogoča poplačilo brez sodnega nadzora upravičenosti. To je vnaprejšnje dovoljeva-

2. BO IZVRŠNICA POGOSTO UPORABLJENA

Klara Stanič, direktorica Cofacea Slovenija, predvideva, da bodo zaradi velikega nezaupanja med gospodarskimi subjekti izvršnice pogosto uporabljane. »Pozitivna stran izvršnice je, da upnikom podjetij, ki imajo denar, ne bo treba skozi sodne mline, ampak bodo že s tem instrumentom pri banki dosegli poplačilo. Sam instrument pa ne bo povsem odpravil težav z neplačili, saj je nelikvidnost v slovenskem gospodarstvu prevelika,« pojasnjuje direktorica Cofacea Slovenija in dodaja, da trenutno ni več vprašanje plačilna nedisciplina, ampak dejanska nelikvidnost podjetij. »Izvršnica je disciplinski ukrep proti neplačniku, dvomim pa, da bi kmalu lahko vplivala tudi na poslovno miselnost, logiko in etiko slovenskih poslovnežev,« še pravi Staničeva.

finance za slovenski zakon, poznajo na Hrvaškem – imenujejo ga zadolžnica. Staničeva opozarja, da so bile tam pogoste zlorabe, zato se ji zdi pomembno, da je zakon dobro pripravljen, saj je tako

dolžnik precejšen del vsote že poravnal. Primer: na zadolžnici je naveden znesek milijon kun, dolžnik pa je do dogovorjenega roka poravnal 900 tisoč kun. Upnik gre na Fino – hrvaško agenci-

lo. Prvotnemu dolžniku v tem primeru ne preostane drugega, kot da vloži tožbo zoper 'goljufivega upnika',« pojasnjuje Staničeva.

Pričakovati je, da vam dobavitelj ne bo več želel raztovoriti blaga s tovarnjaka, če mu ne boste izročili izvršnice. Seveda pa izvršnic nikar ne izdajajte, dokler ne dobite blaga ali dobro opravljene storitve. Le tako boste preprečili, da bi izdali izvršnico, blaga ne dobili, dobavitelj pa bi se poplačal pri banki, kjer bi izvršnico unovčil.

4. PODROBNEJE BO TREBA NAČRTOVATI LIKVIDNOST

Načrtovanje likvidnosti postaja pomembnejše. Izdajatelj izvršnice bo moral biti razmeroma finančno stabilen, sicer bo vrednost tega finančnega instrumenta skoraj nična, če je podjetje nelikvidno, meni Klara Stanič. To pomeni, da še vedno drži pravilo: neplačan posel ni posel. Če veste, da vam poslovni partner ne more plačati, vas izvršnica ne bo rešila.

Pomembno postaja še boljše načrtovanje denarnega toka. Zdaj partnerju plačate, ko dobite plačano od svojega dolžnika. Ko boste izdali izvršnico, bo ta unovčljiva točno na določen dan, neodvisno od tega, ali vam bodo dolžniki že plačali in ali boste imeli priliv na račun. Denar za plačilo izvršnice boste morali zagotoviti drugače. Izvršnica bo unovčljiva ne glede na to, ali boste zaradi likvidnostnih težav svojih poslovnih partnerjev oziroma dolžnikov v škripcih in ali boste imeli sredstva na bančnem računu načrtovana za plačilo prispevkov zaposlenih in plač. Izvršnica bo imela prednost.

5. KAJ BO PRIDOBIL UPNIK

»Upniki bodo manj tvegali, ker bodo dobili instrument, s katerim se bodo zavarovali. A ta instrument deluje, kadar denar je, v zdajšnjih razmerah pa ga podjetja v Sloveniji nimajo zadosti. Zavedati se je treba, da tak ukrep ne bo ustvaril denarja. Je pa možno,

da se z izvršnico ne bodo trgali le denarni tokovi, ampak tudi blagovni. Če kupci ne bodo upali podpisati zadolžnice, pa se bo zatikalo pri sklepanju poslov,« pojasnjuje finančni svetovalec Živko Bergant.

6. SLABA STRAN IZVRŠNICE

Medtem ko pravni strokovnjaki notarsko overitev izvršnice vidijo kot ustrezno rešitev in navajajo, da je to eden od razlogov, da menica ni učinkovita, Klara Stanič potrebo po notarskem overjanju vidi kot slabo plat zakona. »S tem se res zmanjša možnost za ponarejanje, notar pa bi praviloma moral razložiti tveganja, ki pri izvršnici nastanejo, a je to časovno zamudno in stroškovno neučinkovito. Bojim se, da bo imelo še več podjetij, ki ne bodo pozorna pri izdajanju izvršnic oziroma načrtovanju denarnega toka, blokirane račune in bodo pred propadom. Zakoni so lahko dobro napisani, a če se ne spoštujejo in izvršujejo, ni od njih nobene koristi,« pojasnjuje Staničeva. ●